

KÖZGAZDASÁG

0000

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank Igazgatóságának 1914. évi jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank XLVII-ik rendes közgyűlésén üdvözöljük ma a t. részvényes urakat, mely alkalommal törvénytábla kötelemünkből kifolyólag évi jelentésünket, valamint a lefolyt 1914. üzletév zárszámadásait a következőkben van szerencsénk előterjeszteni:

Az 1914. év örök emlékezetű lesz, mert ezen nevezetes év derekán egy orkányszerű világháború nehezedett földünk népére. Ezen évben közgazdasági életünkben két nagy horderejű jelenség volt az, mely legfőképpen kötötte le a közfigyelmet. Az első a háború következményeképp kihirdetett moratórium, második a hadiköltségek részbeni fedezésére kibocsájtandó 6%-os nagysikerű hadikölcsön volt. A moratórium az adósok nagy tömegét és a pénzügyi helyzetüket betétállományát volt hivatva védeni, a hadikölcsön nagy sikere pedig alkalmas volt a hazánk pénzügyi erejében vetett bizalmat megerősíteni. Mindkét rendelkezés teljesen bevált a hadikölcsön sikeréhez hozzájárult erejéhez képest minden polgára e hazának és nagy eredménynek tekinthető főleg azon körülmény, hogy ez alkalommal olyan gazdasági rétegek is résztvettek a hadikölcsön jegyzésében, melyek eddigelé vagyonuk elhelyezésénél állampapírokat beszerzésétől tartózkodtak.

Az általános pénz- és banküzleti viszonyok az elmúlt év első felében elég kedvezőek voltak. Sajnos, az év második felében a politikai krízis előjelei már mutatkoztak, míg július vége felé kitört a még jelenleg is dúló világháború, amely csakhamar minden fellendülésnek végét vetett. A lakosság nagy részének katonai szolgálatra való beszólítása és egyéb, a háborút kísérő jelenségek miatt a kereskedelmi és ipari tevékenység jóformán megszűnt és egyedül csak azok a kereskedelmi és ipari ágazatok virágoztak fel, melyek a hadsereg szükségleteivel közvetlenül, vagy közvetve összefüggésben állottak.

Takarékbetét állományunk a lefolyt évben érvényesült mindenféle kedvezőtlen körülmény dacára emelkedett. Erős megtámadásnak volt kitéve betétállományunk a háború kitörése és a moratórium elrendelése alkalmával is; nagy igényekkel léptek fel a betétesek a hadikölcsön jegyzésének időpontján amikor e célra közel kétmilliárdnyi összeget fizettünk ki betevőinknek. Minden ténykedésünk-nél a betevő közönség iránti legmesszebbmenő előzékenység vezetett bennünket és intézetünk mindazokkal a törvényes eszközökkel, melyeket a moratóriumi törvény rendelkezései szerint alkalmazhattunk volna, rendszerint nem kívánt élni.

Bankunk különleges viszonyai a múlt év válságos eseményei közepette teljesen megnyugtatók voltak. Adósaink nagy zömét a moratórium keretén túl is mindenképen kiméltük és üzletmenetünk annyival is inkább bonyolódhatott le a rendes keretek között, minthogy a visszszámítási hiteleinket csak igen mérsékelt arányban vettük igénybe. Különben is szaporították a rendelkezésünkre állott eszközöket az egész éven át hozzánk érkező új betétek. Az Osztrák-Magyar Bank mindenkor készségesen állott rendelkezésünkre és mi a szükséghez képest szívesen fordultunk is hozzá, ugyancsak a legmelegebb elismeréssel emlékezünk meg a Magyar Általános Hitelbankról, amely vezető bankhoz intézetünket több mint három évtizedes szoros viszony fűzi és amely intézet

Küldjünk katonáinknak *thermosüvegeket, teát, konyakot, likört, csokoládét, caces-t.* Az adományokat köszönettel fogadja a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi minisztérium *Hadsegélyező Hivatala*, Budapest, IV. Váci-utca 38.

mindenkor tanáccsal és tettel támogatott bennünket.

Felemlítendőnek tartjuk még azon körülményt is, hogy a központ és a fiókoknál több mint 30 tisztviselőt szólított be a hadvezetőség. A hiányzó tisztviselőket ideiglenes alkalmazottakkal pótoltuk és bár ez a szolgálati kezelést némileg megnehezítette, mégis képesek voltunk ügyfeleink igényeit mindenkor hiánytalanul kielégíteni. Őszinte sajnálattal jelentjük a t. közgyűlésnek, hogy nagyikindai fiókjaink egyik derék tisztviselője Hollinger Kristóf ur a kárpáti ütközetek egyikében hősi halált halt, emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Fiókjaink mult évi működéséről megemlékezve jelenthetjük, hogy Baján az üzletmenet teljesen szabályszerűen bonyolított le. Nagyikindai, valamint pancsovai fiókjaink már közelebről érintettek a délvidéki háborús mozgalmak által és ennek folytán nem voltak képesek ügyleteik tekintetében haladást felmutatni.

A bankunkkal érdekközösségben levő vállalatok közül az Országos Raktárházak r.-t. a múlt év háborús eseményei dacára elég kedvező eredményt mutathat ki, a Szegedi hus- és vassárpénztár r.-t. is kedvező üzletmenetről számolhat be, mely őt bőséges leírások mellett kielégítő osztalék fizetésére képesítette.

Amidőn még jelezhetjük a t. közgyűlésnek, hogy bankunk mult évi eredménye a fent említett válságos viszonyok dacára elég kielégítő volt, el nem mulasztjuk hangsúlyozni, hogy vagyonmérlegünk felállításánál a legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel jártunk el s hogy ha mégis beállanának a háború befejezte után most még előre nem látható veszteségek, úgy reméljük, hogy módunkban lesz azokat az ezen célra gyűjtött tartalékokból fedezhetni. Értékpapírjaink állományánál árfolyamszerűen szenvedett, de hisszük, hogy csak átmeneti természetű veszteséget a külön tartalékalapból fedeztük.

Mindezekre való tekintettel azon tiszteletteljes előterjesztéssel élünk, hogy az 1914. évre **20 korona osztalék** fizetését elhatároznai méltóztassanak.

Az egyes üzletágak forgalmát a következőkben van szerencsénk bemutatni:

Forgalmi kimutatás 1914. december 31-én.

Váltószámítolási üzlet:

Egyenleg 1913. december 31-én	8,229.019 K 17 f
Váltóban leszámítottunk	24,416.277 K 58 f
Összesen	32,645.296 K 75 f
Ebből levonva a visszafizetett és visszszámított	26,433.832 K 75 f
Marad 1914. december 31-én a tárcában bankváltó	6,211.464 K — f
Hozzá visszszámítolás alatt 1914. december 31-én	2,883.142 K 84 f
Váltó-számla egyenlege 1914. december 31-én	9,094.606 K 84 f
Folyó évi forgalom	50,850.110 K 33 f

Jelzálog-, kötvény- és községi kölcsön-üzlet:

Egyenleg 1913. december 31-én	7,439.334 K 78 f
Az 1914. évben folyósított összegek	554.006 K 53 f
Összesen	7,993.341 K 31 f
Visszafizetések és átruházott kölcsönök	5,448.581 K 22 f
Marad a tárcában 1914. dec. 31-én	2,544.760 K 09 f
Hozzá a fennálló átruházott kölcsönök	5,071.234 K 87 f
Egyenleg 1914. december 31-én	7,615.994 K 96 f
Folyó évi forgalom	6,002.587 K 75 f

Előleg-üzlet:

Egyenleg 1913. december 31-én	55.483 K 15 f
Kézizálogokra és árukra kihelyezettünk 1914. évben	70.974 K 97 f
Összesen	126.458 K 12 f
Visszafizetések az év folyamán	78.505 K 47 f
Egyenleg 1914. december 31-én	47.952 K 65 f
Folyó évi forgalom	149.480 K 44 f

Értékpapír-üzlet:

Eladás az év folyamán	284.882 K 16 f
Vétel az év folyamán	426.724 K 70 f
Folyó évi forgalom	711.606 K 86 f

Ércpénzek és szelvények:

Eladás az év folyamán	182.064 K 38 f
Vétel az év folyamán	190.492 K 62 f
Folyó évi forgalom	372.557 K — f

Takarékbetétek könyvecskére és folyószámlákra:

Egyenleg 1913. december 31-én	8,611.740 K 48 f
Betétek az év folyamán	18,424.482 K 13 f
Összesen	27,036.222 K 61 f
Visszafizetések az év folyamán	18,022.301 K 53 f
Egyenleg 1914. december 31-én	9,013.921 K 08 f
Folyó évi forgalom	36,446.783 K 66 f

Folyószámla-üzlet:

Megterhelések az év folyamán	71,587.238 K 50 f
Elismerések az év folyamán	70,889.415 K 86 f
Folyó évi forgalom	142,476.654 K 36 f

Pénztári forgalom:

Egyenleg 1913. december 31-én	598.256 K 26 f
Bevétel az év folyamán	92,070.671 K 78 f
Összesen	92,668.928 K 04 f
Kiadás az év folyamán	92,113.364 K 87 f
Egyenleg 1914. december 31-én	555.563 K 17 f
Folyó évi forgalom	184,184.036 K 65 f

Összforgalom:

1914. évi összeforgalom	421,193.817 K 05 f
1913. évi összeforgalom	426,228.422 K 92 f
1914-ben kisebb forgalom	5,034.605 K 87 f

A haszon felosztására nézve a felügyelőbizottsággal egyetértve a következő javaslatot terjesztjük a tisztelt közgyűlés elé:

Az előterjesztett üzleteredmény-számla szerint tesz az 1914. üzletév tiszta nyeresége 298.063 K 79 f

Ebből levonva az alapszabályok 69-ik §-a értelmében mult évről áthozott 21.292 K 50 f

leszámítás után 276.771 K 27 f

1914. évi tiszta jövedelmet véve alapul 15% szabályszerű részeszedések fejében 41.515 K 70 f

továbbá jótékony célokra és tisztí jutalmazásokra 16.855 K — f 58.370 K 70 f

marad 239.693 K 09 f

mely összegből osztalékokra az 1914. üzletév után 10.000 darab 200 korona

névértékű részvényre á 20 koronát kiosztani 200.000 K — f

marad 39.693 K 09 f

ebből 20.000 K — f

kétes követelésekké válható kihelyezéseink rendkívüli tartalékának alapítására helyezni, míg az így fennmaradó 19.693 K 09 f

összeget új számlára átvinni és az osztalékot ezen indítványunk elfogadása esetében **f. ó. március hó 22-től** kezdve pénztárainknál, Szegeden, Baján, Nagyikindán és Pancsován, valamint a Magyar Általános Hitelbanknál, Budapesten, ugyancsak ezen bankintézet valamennyi fiókjánál kifizettetni ajánljuk.

A mai közgyűlés alkalmával az igazgatóság megbízatása lejár, amidőn most három éven át viselt tisztünket a tisztelt közgyűlés rendelkezésére visszabocsájtani van szerencsénk, őszinte köszönetünket fejezzük ki az eddigi nagybecsű bizalomért és felkérjük a t. közgyűlést, hogy a napirend folyamán az igazgatóság újraalakítására vonatkozó választást ejtse meg.

Végül arra kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy úgy részünkre, mint a felügyelőbizottság részére a felmentvényt megadni szíveskedjék. Szeged, 1915. március hó 6-án.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank Igazgatósága.

A napokban jelenik meg A „Nagy Háború Irásban és Képben“

című folyóirat, mely 2 részből, összesen 50 füzetből áll.

Az I. rész: **Északon és Délen.**

A II. rész: **A nyugati harctér cimen.**

Minden füzet ára 40 fillér.

Előfizetéseket elfogad **Várnay L.** könyvkereskedése **SZEGED,** Kárász-utca 9. szám.